

Raportul #1:

Probleme vechi, accelerate și făcute dramatice de Covid-19

Context: asociația Funky Citizens a lansat, la final de noiembrie, aplicația de smartphone „[De gardă](#)”, o unealtă de comunicare sigură prin care cadrele medicale din România care vor să devină avertizori de integritate pot raporta, anonim, ori de câte ori doresc, neregulile din spitalele în care lucrează. Pe termen lung, sesizările primite în aplicație sunt folosite în campanii de advocacy. Pe termen scurt, sesizările celor care lucrează în sistemul medical pot fi trimise jurnaliștilor de investigație parteneri, pentru anchete punctuale.

Despre noi: Funky Citizens e locul de întâlnire al cetățenilor care nu se resemnează cu status quo-ul, ci își înțeleg rolul în democrație, își încordează mușchiul civic și iau adesea parte la procesul decizional. Din 2012, Funky Citizens promovează cetățenia activă prin instrumente de advocacy bazate de cercetare, pe date concrete și pe online. Cele mai puternice arme ale noastre sunt inițiativele care folosesc deștept tehnologia, advocacy-ul bazat pe date și comunicare, precum și educația civică - pilon transversal în tot ce facem.

Contact: Elena Calistru // elena@funky.org

Introducere:

La câteva săptămâni de la lansarea „De gardă”, am depășit cifra de 100 de sesizări primite și putem livra un prim raport al situației din spitalele românești. Intenționăm să publicăm regulat astfel de analize și să trimitem rezultatele inclusiv la decidenții politici. Aceste rapoarte sistemice se adaugă muncii pe care o fac colegii noștri jurnaliști, alături de care săpăm în detaliu la unele cazuri punctuale dintre cele sesizate.

Topul sesizărilor primite, în funcție de frecvența lor:

Descrierea problemei	Frecvență
Am o altă problemă legată de echipament de protecție	10.58%
Nu sunt testat în mod regulat pentru COVID-19	7.69%
O problemă diferită legată de COVID-19.	6.73%
Spitalul meu nu are suficiente asistente.	6.73%
Lucrez ture lungi fără să fiu plătit pentru ele.	4.81%
Directorul spitalului meu e numit politic.	4.81%
Medicii, asistentele sau anesteziștii iau șpăgi pentru a-și face treaba	4.81%
Pacienții sunt înghesuți în saloane și secții.	3.85%
O problemă diferită legată de echipament și materiale consumabile.	3.85%
Nu sunt suficienți doctori la spitalul meu	3.85%
Lucrez ture foarte lungi.	3.85%

P_i op gh [] j h kg.o [] i n p g [d [i _s [[] _n p d r [k j r o °

.

Nici medicii, nici pacienții nu sunt testați de Covid.

Una dintre problemele frecvente care apar este legată de netestarea cadrelor medicale și a personalului din spitale. Avem raportări că acest lucru nu s-ar întâmpla în spitalele din București (Colentina, Elias, Spitalul de Urgență), dar nici în alte locuri din țară (Spitalele de Urgență și de Boli infecțioase din Galați, Spitalul de Urgență Timișoara sau centrele de permanență din Hunedoara). Una dintre raportări merită evidențiată, în contextul în care am întrebat utilizatorii, printr-un sondaj, dacă sunt testați regulat pentru Covid-19:

GZ\j ð/i 4444'8Z'\ğ b V^egdVhiV~J c'h^c\j gıZhi ^YZ^XVcY^V^cXZeJ i^eVcYZb ^!^ c^b V^#
8dciVXiZ^Xj ^eVXZc ^Xdk^Y4^ c^[ZXVgZ^VgY !^9j b cZoZj ^ i^Z^X iZ

O problemă mare este aceea că personalul medical continuă să fie infectat – avem astfel de raportări la Institutul Hociotă, dar și la Filantropia din București. De ce este o problemă? Pentru că aceste două spitale, de exemplu, sunt spitale hiper-specializate, motiv pentru care ar fi fost vital să existe grija necesară astfel încât și alte afecțiuni să fie tratate, în ciuda pandemiei.

Personalul medical lucrează mult peste program și parte dintre drepturile bănești nu le sunt respectate.

Ne-au fost semnalate cazuri în care, inclusiv la final de noiembrie, nu fuseseră plătite stimulentele de Covid-19 (Institutul Regional de Gastroenterologie - Hepatologie Prof. dr. Octavian Fodor Cluj) sau în care personalul este plătit în continuare ca înainte deși lucrează în condiții de Covid-19, spre deosebire de personalul de la infecțioase unde au fost operate actualizări care să reflecte condițiile grele de muncă (Spitalul Clinic Municipal Filantropia Craiova). Însă problemele vechi din sistem nu au dispărut, ci s-au acutizat. Avem multe raportări privind faptul că personalul lucrează ture lungi, uneori fără să fie plătit sau fiind plătit insuficient.

Lista spitalelor pentru care avem astfel de raportări este lungă:

- Spitalul Cantacuzino
- Institutul Hociota
- Institutul de Gastroenterologie și Hepatologie
- Spitalul Dan Theodorescu București
- Spitalul Clinic de Boli Infecțioase Timisoara
- Aurel Tulbure Fagaras
- SCJU Târgu Mureș
- Spitalul Odorheiu Secuiesc
- Institutul Inimii Cluj Napoca.

Există **probleme specifice semnalate pentru rezidenți** din mai multe centre universitare (și București, și Cluj-Napoca, Târgu Mureș, Odorheiu Secuiesc) – aceștia fac gărzi lungi, neplătite, iar poveștile transmise de ei sunt uneori halucinante:

Hj ciZb "b ZY^X^gZoYZc ^cZea i^eZcig "b j á eãã\ \gop^Z[ZXij ViZ#Cj "VkZb "Xdcig\XiZ YZ\ g^eg\Xi^cj "ZmhiVb "ã\Va^c\^XZV\^Vg^ " ^idij ^Xdchj á b " ^cZ^ej cZb "eVg[V eZ^giZiZ#

Hj ciZb "igXj ^VWj o^k^eZ^ahiZã^YZ\ g^h^Xdcig c ^h "ã^[VXZb #9j e \Vg^ !Z i^ [dgVi^h "g b ^d^eg\g/b j aYZ^j Xg !X iZdYVi "VXj b j a cYj "hZ^ ^(+YZ^dg^YZ^hiVi ig^Vo#

9Z^Vc^YZ^o^ã^hj ci\$hj ciZb "dWã\^h "j Xg b "b j á eZhiZ^egd\g/b j aYZ^j Xg !^hj iZ^YZ dg^YZ\ g^cZea i^Z^eZ^j c "tZ i^ej h^c^ac^V" ^YZ\^Vg^ !^X] ^gYVX "ij "Z i^XZãXVg^Yj XZ hZX ^eZ^heViZ†

Hj ciZb "[dãh^eZ^edhi^YZ^g^hig\idg^Vh^hiZci!" c^j cZã^hZX ^^X] ^g^cd^cZ^dXj e b " ^YZ \^Zc^bVg^V^eVX^Zc ^ãdg#

Hj ciZb "b ZY^X^gZoYZci^h^YZ ^VkZb "Ygzej áã\Vaã/kdj X] Zg^YZ^kVXVc "tVgVa^Xdaã\^ã^egb ZhX""YZ^ZmZb eã "Xdaã\^ea i^eYZ^He^Vã^ã; j cYZc^!^cd^XZ^ã/a^cj "ã^Vb "egb ^ c^X^dYVi

: hiZj " dg^cig^j c^XZcig "j cYZ^b ZY^X^gZoYZc ^[VX^ "ig^VW^ãdg^X] ^gYVX "j cZã Vh^hiZciZ^Vj "hVa/gYj Wã [V "YZ^j cj aXj "hij Y^h^h eZgdVg^###cd^YZ^V^V^cZkd^Z^YZ^g^ã\ ^^ h "cig^c^X^gXj ^†

c^[cZ^!^idViV^j b ZV^ig^Wj ^Z^ea i^YZXZci!"^YVg^idij ^j cV^Xj "edhiaXZVãh^hZ^Yj X "VXVh Xj !^XV j a\gdh ### c^j cZã^hZX ^^Vh^hiZciZã^j Xg^Vo "&" dg^ij g "&" ^j gb idVg^V^o^ij gV" &] " ^hZ^Y^hi^g^Vo " "o^ã^VXVh "Xj "Wc^egb ^eXj "cdgdX^&%o^ã^j XgViZ^\$j c !^hZ^edViZ

kZg{XV###B ZYX^gZoYZc ^[VX\ g^YZ")"(%dgZ!cZea i↑Z! [g o^aWZg !° cXZeV" o^ o↑ V^YZ^j Xg #

J cZăhZX ^cj VXdgVhedgb ZYX^dgZoYZc !^X] VgYVX ^j XgVo ° c°VXZăV ^XdcY^^ Xj °XZ^a^Vc\V_V ^hVj VXdgVhedg a ci gZ\ ^YdVgb ZYX^dgheZXVa i #

Hj ci Vh^hiZciZ^b ZYXVă^ea i↑Z^Xj ^hj b Z^b Vg!^Xj °&%o^Z^YZ^j Xg °eZ^j c !^Xj [ZciVgZV h^hiZb j ^j ^b V^Văh^XZ^YZ^d^8EJ [VX° b ZX] Zg^P Rj XgVo ** Vh^hiZciZ\$ij g !° c^b VgZV b V_dg^ViZi^b ej ^j ^ [g ^VkZV^Xi k^↑ViZ^h^Vj ^hVd^gb V^b VgZ^YZXVi^j c^b ZYX gZoYZci###CZ^b ^g b ^YZ^XZ^eăVX ^b ZYX^gZoYZci^Xj ^j c^edhiaXZVăZ i^b V^WcZ gZb j cZg/i#

GZoYZc ^hj ci dWă\V ^hV^b j cXZVhXV^dgZ^hj eab ZciVgZ!\ g^cZedciViZ^Yj e ^XVgZ igZWj ^hV^gb VcV^d^egd\g/b j acdcb VaYZ^j Xg !o^Z^aWZgZ^cj ^Zm^hi !^hj ciZb dWă\V ^hV b ZgZb ^hVb Wwiv° ^Yj b ^c^XV^d^b j cXV#

Lipsa personalului – o problemă veche și aproape uniform distribuită.

Foarte multe raportări indică lipsa personalului sanitar, fiind semnalate mai ales cazuri de asistenți medicali insuficienți în spitale foarte diferite: Filantropia București, Institutul Național de Boli Infecțioase prof. dr. Matei Balș (București), Spital Municipal Rm. Sărat, Spitalul Clinic de Boli Infecțioase Timișoara, Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu, Spitalul de Boli Infecțioase Galați, Spitalul Municipal Aiud.

După cum apărea în una dintre raportări, există situații în care există „pe timp de noapte 1 infirmieră la 48 paturi, pe timp de zi 2 infirmiere la 48 paturi. Ne ocupăm de toate zonele atât de curățenie și îngrijirea personală a pacienților cu COVID unii dintre ei fiind nedeplasabili sau supraponderali care necesita efort fizic și timp pt manevra unor tehnici uzuale și neapărat care se fac în 2 persoane.”

De asemenea, pare că unii manageri de spital preferă să detașeze din oamenii și așa puțini, decât să angajeze personal calificat. Asta duce la faptul că aceștia ajung să lucreze în condiții cu grad ridicat de infectare, doar pe salariul din contract.

Pe lângă aceasta, avem raportări semnificative și legate de doctorii insuficienți din spitale – fie că lipsesc medicii de o anumită specializare, fie că au plecat mulți în

străinătate din toate ariile, această problemă este una recurentă atât la București, cât și la Sibiu sau Galați.

Mai mult, apar probleme inclusiv cu personalul administrativ. La o cameră de gardă dintr-un centru de Covid-19 nu există registrator din luna mai, așa că înregistrarea pacienților și alte activități administrative sunt făcute tot de medicul și asistentul care este în tură, pierzând astfel din timpul ce ar trebui dedicat pacienților.

Cu toate acestea, o raportare ne-a dat o speranță amară – cineva care lucrează într-un spital din Milano, ne-a spus așa:

KgZVj hVb cidg\XXVh !YVgcj \ hZhX'dhdj Z# c'odcVYZ'j cYZ'egdk'c''7did Vc''cj \ hZhX'c'b X#

Lipsa echipamentelor, consumabilelor și medicamentelor.

Aceste probleme sunt recurente, însă în situație de pandemie ajung aproape halucinante. Dintre problemele preexistente, amintim că, pe lângă problema lipsei unor medicamente și consumabile pe care trebuie să și le cumpere pacienții, am primit mai multe raportări legate de proasta calitate a mâncării pentru pacienți, care ar avea nevoie de hrană adecvată (de exemplu, și la spitale din orașe mari precum Colentina din București, și în spitale mai mici cum este cel din Aiud). Însă pandemia a dus cu ea niște probleme absolut cumplite:

1. Pacienții sunt înghesuiți în saloane și secții, iar inclusiv containerele amplasate cu această ocazie au devenit insuficiente. Câteva exemple sunt importante pentru a arăta dimensiunea problemelor:

AV[cVāYZ cd Zb WgZ V[a b X d'>chi ij j dB ViZ ^7Va !XVb ZgV YZ \VgV\ oYj Z iZ c b dY dW cj ↑ * (%eVXZc V[d/ ^ c iZgVe Z Xj dm\Zc !'b V_dg ViZV eZ Wj iZa' [#gV k! XVgZ 'cj Vj adX ei V' ^ci Zgc V ^ eZ hZX !'j c ^hi Vj 'c VXZhi Z Xdc Y ^ ^X] Vg ^) * o'Z d' \g/b VYV! cXj h k eZ Xdg Ydg d' \g/b VYV Xj eVX Zci ^kZc ↑ eZci g ZkVj VgZ ^ Xj eZghdcVj ab ZY XV#8Vb ZgV YZ \VgV 'cj V[dhi YZo c [ZXi Vi YZ XZaej c d' j c YZdVgZXZ Z b ZgZ j ea c #

AV < Vd/ ! d' he ↑ Vj aYZ J gZc ! c ^h V g/edg Vi X c X ^ d' Xdc i V c ZgZ cj b V ^ Z adX/Vb a hVi &, edo ↑ k ^ VXd a' [Z XVgZ Xj egd WZb V j ^ (

eZ'dm\Zc° ^gZhiJ kV^YZ^XVeJ aadg##[g°b cXVgZ° ^VeV^YZ^a^d^[(^b °_Vā°hj ci°idViZ
he↑VāZā°eačZ

AV°He↑VāJ āYZ°J gZc °Y°c°7j Xj gZ i°hZX ^ā°Xj °egd[āb ZY^XVāčdc°X] ğj gZ Xvā°hj ci
hj W°b Zch°dcViZ/cZj gđad\Z!°\VhigdZciZgđad\Z°XViZ° *°YZ°eVij g°XVg°đad\Z°c°j gYZ
*°%°b ZY^X°c° °ciZgc °VegdVeZ°, %°#Eg°c°Xdb eVgV Z°ZmhiV°(°hZX ^°YZ°X] ğj gZ Z°Xj °eZhiZ
' °%°YZ°adXj g°c°idiVah°VāZ°(°hZX ^°YZ°dgdeZY Z°gZā/i k°Xdb eVgVWāZ°XV°Y°b Zch°c°Xj
XZā°YZ°X] ğj gZ Z°C°h°V°gVedgVi°X °c°VXZVhi °eZgđVY °hZX ^°ā°YZ°X] ğj gZ Z°hj ci°b V^
b j ā°\dVāZ!°Xj °oZX°YZ°adXj g°a°WZgZ°c°i°b e°XZ°c°hZX ^°ā°b °X°WđacVk°h°iVj °Xā°Z°eZhiZ
\g b VY #AV°cZj gđad\Z°c°VXZā/ °hVādc°hiVj °Vb ZhiZXV ^[Zb Z°h°W gW °i°c°Zg° ^
W ig c°Xdb Vidh°h°Xdc i°Zc °b j gWj co°hVj °cj #

AV°He↑VāJ ā8āč°X°?j YZ ZVc°YZ°J gZc °8ā °_CvedXV!°egdWāZb Zā°ZgVj °h°b °ā°gZ°°°eVXZci°
8DK°9°edo↑k°hj ci°c°\] Zhj °ā°c°hZXi°V°6i °j cYZ°hZ°ej c°Zmigd°eVij g°h°c°hiVā/i V°ZāXigXV
ZhiZ°hj egVhdaX↑ViV!°VXZā/h°ā°Xj °hZ°ci°Vb eā°h°Xj °dm\Zcj #G°hXj āj cj °c°XZcY↑
ZhiZ°[dVgZ°b VgZ°#°

2. Problemele legate de instalațiile de oxigen și infrastructură pentru bolnavi critic de Covid-19 sunt recurente. Exemplele sunt multiple, dar toate ne arată că există deficiențe majore, care pot duce la dezastre precum cel de la Neamț. °

AV°He↑VāJ āJ c°kZgh↑Vg°YZ°J gZc °Y°c°7j Xj gZ i°V°Vkj i°adXj c°c°X°YZci°ā°\Vi°YZ°hX YZgZV
egZhf c°^YZ°dm\Zc°eZ°VgēVj cYZ°hj ci°ciZgcV °eVXZc°^Xj °H6GH°8dK' [dgb Z°hZkZgZ
XVgZ°cj °b V°Vj °adX°c°6i #6XZVhi °[ā°Xij VgZ°V°egZhf c°V°XVj oV°YZoZX] ā°Wj āgZhe°ġVidgV
b °c°b °° °eVXZc° #H↑j V °V°eZgh°hiVi°d°kZb Z!°X] °VgYVX °Vj [dhi°VYj hZ°XZkV
b Wj c i °ġ#

AV°He↑VāJ āB j c°X°eVāY°c°Aj °d_cZ°V[dhi°hZb cVā/i °d°egdWāZb °Zmhi ° °c°VāZ°dgV Z
Y°c°kZhiJ ā° g°° °hiV °V°YZ°dm\Zc°cj °[VXZ°[V °ā°c°kZā āhdaX↑Vi°#GVedgj āegb ↑°cZ°VgVi
X °EgZhf cZV°V°Vj ch° °ā°&°Wg°c°c°hiVā/ Z°#EZcij °kZci ā°VidVgZ°ZhiZ°cZXZhVgXZāej °c
' #°Wg°#EgdWāZb °ZmhiZci °YZ°Ydj °h ei b c°XZāej °c!°[g °ġodkVgZ°ā°dgōdci#

AV°<Vā/ °ā°Xj gā°hj ci°ā°[ZāYZ°YgVb Vi°XZ°Cj °Vj °hiV °Z°YZ°dm\Zc° °hj ci°[dath↑Z°Wj iZā°
YZ°dm\Zc°Y°c°XZ°c°XZ°b V°b Vg°XVgZ°Zej °bZVo °[°b°X°Vh°hiZciZā°b ZY^XVāZ°XVgZ°hj ci
cZkd↑Z°h °ā°XVgZ°#

: °W iV°Z°YZ°_dX°ā°VYgZhv°eZghdcVāJ ā° °b ZY^XVā# °X cY°Vj o°b °eZ°idViZ°edhiJ gā°I K
b ZY^X°c°°hj h!°b ZY^X°c°_dh°cj °egZ°V°Xd°c°XYZ°Xj °ġ°Vā°ViZV°#Cj °b V°ej iZb #6h°hiZciZ
b ZY^XVāZ°hj ci°b j ā°Z°XVgZ°h°Vj °b Wđac k↑YZ°Xdk°Y°#Cj °b V°ej iZb °YZ°Vi iV°c°ZYgZ°eiViZ#
Aj XgVb °XV°c°ZedXV°YZ°e°VigV°Xj °VXZhiZ°Wj iZā°#Hj ci°VYZk gViZ°Wdb WZ#

3. Lipsa echipamentelor esențiale, inclusiv la luni de zile după începerea pandemiei afectează nenumărate spitale:

AV^{He}↑Văj aJ c kZgh↑Vg^{YZ} J g\Zc 7j Xj gZ i[^]aehZhX^k bZgZ#

AV^{He}↑Văj a8a^cX^{?j} YZ ZVc^{YZ} J g\Zc H^{Wj} !^{!j} cZa^{hZX} ^^{cj} ZmhiV^b cj ^hiZg^ă
hj [X^ZciZ^heZghdcVăj aZ^{hdb} Vi YVX [dadhZ iZ^{egZ}V^b j aZ!^{Vg} c^{hVa}/^{YZ} deZgV ^i^{gZ}Wj Z
hV^{[dadh}b b Vcj h^{Xj} (c^j b ZgZ^b V^{^b} Vg^{eZ}ci^j XV^{Yd}Vg^Y c^{Vă}Z^Vh^j ci t#

^{^d}He^{↑Văj} a8a^cX^{8da}Zci^cV^{hZ}XZg^ZXdcdb Z^dV^{Yo}c[ZXiVc ↑^b i[^] ^] Vă/iZ^{YZ} j c^X
[dadh^c ZiX

AV^{He}↑Văj a8a^cX^{YZ} J g\Zc E ↑ h^{7g}coZj i^b h^dVg^Vcj Zmhi W^gvcj aZ#

AV^{He}↑Văj a8a^cX^{YZ} J g\Zc H[#E VciZab dc^{l7j} Xj gZ i[!]ZXd\gV[j aedgVWăcdj ^{LY}c
' % %egb ↑egc^{Ydc}Vi Z^ti^{gZ}Wj Z^{Ydi}Vi Xj hiV^cgViZ^{hd}[i^te^j h^{XVW}j g[^]: @< "

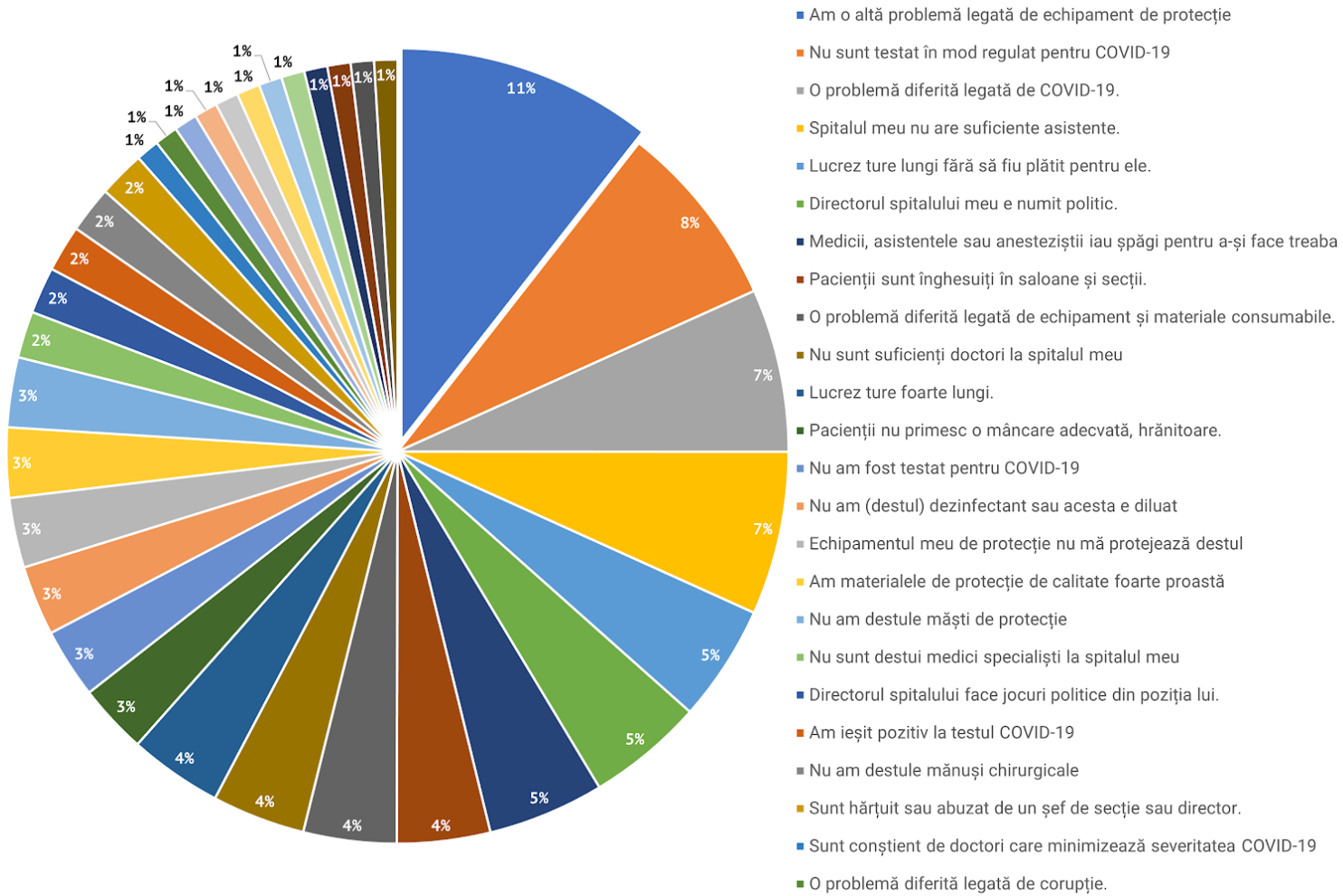
: X] ^hVb ZciZa^he^{hZh}Xl^hj ci^ch^j [X^ZciZ![^] c^j iZ^hj WX] Z^Zh^{Vj} ^{ej} g[^] h^b e^j ^{YZ}eg^dVhi
XVa^tViZ^cXZăej c^{Vă}Z" . ^{YZ}he^{↑Vă}Z#"

Alte probleme.

Pare că problemele de corupție sunt încă prezente, personalul din sistemul sanitar fiind perceput încă și de colegi ca fiind unul în care încă mai sunt date șpăgi, uneori chiar cu condiționarea actului medical.

O problemă și mai prezentă este numirea politică a directorilor de spital sau faptul că unii dintre aceștia își folosesc poziția pentru a avea câștiguri necuvenite. De asemenea, au fost semnalate cazuri de incompetență, dar și de comportament umilitor și abuziv al unora dintre acești directori, dar și un du-te vino cu numirile șefilor de secții (inclusiv la Institutul Matei Balș, la secția de Terapie Intensivă Adulți). Mai ales aceste cazuri sunt transmise către colegii jurnaliști.

Anexe

Pj i ^_m['krj\g h_g mfkj r_o_i '[kq[d' D_G[m ^pk om]_m['krfbp d^_i . . ^_°
n_nu rkrh o ^_g pgg[g rd°

- .
- .
- .

7 UXfY`X]b`Ud`]WU;]Y`
.

.